

*Наталія Стешенко
(Зіньків, Україна)*

ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ КРАВЦІВ

*«Педагогічна ідея – це повітря,
в якому розправляє крила педагогічна творчість»
Василь Сухомлинський*

Освітня сфера, яка є основоположницею формування світогляду, духовного становлення особистості, зазнає значних трансформаційних процесів. Простір, де стикаються нові цінності і технології, нові стилі життя, вимагає нових, сучасних освітніх підходів, які б зберегли кращі надбання та підготували б майбутнього фахівця до роботи, творчості, реалізації особистості в суспільстві.

В усьому світі йде витіснення «ручної» розумової праці комп'ютерною. За останні кілька років персональні комп'ютери перестали бути екзотикою і стрімко увійшли в наше повсякденне життя, стали потужним засобом навчання. Саме використання персонального комп'ютера в навчальному процесі і є новою технологією в навчанні, нововведенням в учбовому процесі.

На часі розвиток суспільства передбачає модернізацію системи професійної освіти через усунення невідповідності рівня професійної підготовки майбутніх фахівців потребам сучасного ринку праці. Висока результативність діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти – це, перш за все, підготовка професійно мобільного, компетентного фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці кваліфікованого робітника. Стан сучасної економіки, розвиток науково-технічного прогресу та технологій виробництва диктує нові вимоги до рівня випускників ПТНЗ. Це означає, що традиційні технології навчання уже не спроможні вирішувати питання підготовки кваліфікованих

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*

робітників, які зможуть орієнтуватись у сучасному інформаційному суспільстві. Лише компетентнісний підхід в освіті та інформаційні технології навчання зможуть забезпечити належний результат навчального процесу.

Знання, вміння, яких набуває молодь, навчаючись у закладі професійної (професійно-технічної) освіти, є, беззаперечно, важливим та актуальним поняттям компетентності. Компетентність – це індикатор, що дозволяє визначити готовність випускника ЗП(ПТ)О до життя, його подальшого особистого розвитку й до активної участі в житті суспільства.

Вивчення окремих дисциплін чи окремих тем з використанням інноваційних технологій, комп'ютерної техніки та найсвіжішої інформації, взятої з мережі Internet, – один із способів оптимізації та урізноманітнення навчально-виховального процесу. В зв'язку з цим, виникає нагальна потреба використання комп'ютерної техніки під час вивчення як загальноосвітніх предметів, так і предметів профтехциклу.

Чому сьогодні застосування комп'ютера в навчальному процесі вважають інновацією? Під інновацією розуміють введення нового в педагогічну практику; а саме – введення нового в мету, завдання, зміст, форми, методи, засоби навчання і виховання, в організацію спільної діяльності того, хто навчає та того, хто навчається. Використання інтерактивних технологій дозволяє уникнути пасивності в навчанні, адже до освітнього процесу включаються усі його учасники шляхом тісної взаємодії між собою. Організація пізнавальної діяльності здобувачів освіти в інтерактивному режимі забезпечує розвиток комунікабельності, здатностей до організації майбутнього професійного середовища та самостійності у роботі. В основі самостійності лежить активність особистості.

Провідна роль у реалізації завдань, які стоять перед сучасним

закладом професійної освіти, належить інноваційній діяльності педагогічного колективу, який має працювати на рівні сучасних вимог, постійно удосконалюючись, розвиваючи і збагачуючи інфраструктуру інформаційного середовища та активно впроваджуючи в навчально-виробничий процес сучасні технології навчання. Інновацію варто розглядати як реалізоване нововведення в освіті – у змісті, методах, прийомах і формах навчальної діяльності та виховання особистості, що суттєво підвищує якість, ефективність та результативність навчально-виховного процесу, вдосконалення професійної компетентності кожного педагога.

Особливість сьогодення полягає в тому, що кожен викладач повинен виконувати інноваторські функції. Педагог має бути фахівцем, який кожного дня кожне заняття оновлює ідеями, створює технології, впроваджує методики виховання і навчання. Навчальний процес за своєю структурою, змістом, формами і методами навчання повинен відповідати останнім теоретичним та практичним досягненням в професійно-технічних освітніх закладах. Реалізація ідеї створення інноваційних курсів і уроків виявляється не дуже легкою.

Ідея втілення інноваційних технологій в навчання стала останнім часом предметом інтенсивних теоретичних та практичних досліджень. Її теперішній етап характеризується як емпіричною спрямованістю – розробкою та проведенням викладачами інноваційних уроків різних профілей, так і теоретичною – створенням та вдосконаленням інноваційних та інтегрованих курсів, у ряді випадків поєднуючих численні предмети, вивчення яких передбачено навчальними планами.

Інноваційні освітні технології вдосконалюються, з'являються нові. Ідея втілення інноваційних технологій в процес підготовки кваліфікованих фахівців-складний багатогранний процес, який

передбачає досягнення мети високоякісної освіти.

Вирішення проблеми полягає у систематичному і послідовному включенні учнів до інтерактивної пізнавальної діяльності впродовж усього терміну здобуття фаху. Дослідження засвідчило доцільність передбачення в освітньому процесі з урахуванням особливостей навчальних дисциплін завдань, розв'язання яких вимагало б узагальнення вже відомих способів дій, а також прийняття самостійних рішень та творчого підходу. Такі прийоми спрямовані в першу чергу на активізацію навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, створення емоційного забарвлення освітнього процесу, пробудження інтересу до творчої пізнавальної діяльності. Адже тільки мотивована діяльність якнайкраще виконує виховні та розвивальні функції. А на фоні емоційного підйому здобувачі освіти навіть з початковим та середнім рівнями успішності більш охоче працюють з навчальним матеріалом. За таким підходом в учнів формуються здатності до діалогу, обґрунтованого відстоювання власної точки зору, сприйняття інших точок зору і т. д.

Так, педагогічна практика довела ефективність низки методичних прийомів. Зокрема, впровадження в освітній процес елементів гри. Назви й технології прийомів можуть бути найрізноманітнішими («Бліц-турнір», «Блефклуб», «Знайди пару», «Слідчий», «Найкмітливіший» тощо). Спільним в організації освітнього процесу за даним підходом є впровадження елементів змагання, добір чітких емоційно-забарвлених завдань, включення учнів до командної роботи на короткий проміжок часу. Під час обговорення певної проблеми учням пропонують будувати свої відповіді строго за схемою, наприклад, вважаю, що ..., тому що ...; не згоден ..., адже ... , вважаю; вважаю, що ..., наприклад .. і т. д. Таким чином використання інноваційних технологій в освітньому процесі під час підготовки кваліфікованих фахівців зумовлено, з одного боку,

необхідністю удосконалення освітнього процесу у професійних (професійнотехнічних) закладах освіти, а з іншого – необхідністю формування у здобувачів освіти готовності до інноваційної діяльності у різних сферах виробництва.

Для організації підготовки кваліфікованих робітників за професією «Кравець» пропоную розробити та впроваджувати у навчальний процес інноваційні програмно-методичні засоби з предмета «Матеріалознавство», які мають включати такі основні електронні засоби:

- навчальну програму, тематичний план, поурочно-тематичний план;
- лабораторний практикум;
- електронний посібник;
- комплект лекцій-презентацій;
- комплект тестів для проміжного та підсумкового контролю знань учнів;
- методичні рекомендації для виконання комплексних контрольних та дипломних робіт;
- додаткову інформацію.

Суть інноваційної освітньої технології – використання засобів комп'ютерних технологій, побудованих за модульним принципом, з поглибленим змістом. Дана технологія можлива для реалізації у нових умовах проведення занять, з використанням дидактичного потенціалу інформаційних технологій навчання:

1. Вирішення завдань формування предметних компетенцій з предмета «Матеріалознавство» на основі використання викладачем на різних етапах уроку електронного дидактичного забезпечення навчального процесу. Комп'ютерний навчально-методичний комплекс з предмета надасть змогу вирішення питання викладання на новому

сучасному рівні.

2. Уроки повідомлення нових знань добре було б проводити у кабінеті, оснащеному мультимедійним комплексом з можливістю візуалізації інформації на великому екрані чи інтерактивній дошці. Під час лекційного викладення матеріалу учні отримують інформацію з великого екрана через мультимедійну презентацію. Учні можуть не робити записи у конспекті, оскільки кожного з них є електронна версія лекції і можливість працювати з комп'ютерним документом при підготовці до занять. За рахунок цього збільшується кількість поданого матеріалу та вивільняється час для вирішення проблемних задач, повторення і закріплення засвоєних учнями знань.

3. На лабораторних роботах учні мають можливість скористатись шаблонами, електронними конспектами для створення технологічної послідовності виконання роботи.

4. Самостійна підготовка учнів до занять може здійснюватися за допомогою електронного посібника «Матеріалознавство швейного профілю». Інформація пов'язана між собою гіперпосиланнями, що дає змогу швидкого пошуку необхідного розділу. Добре ілюстрований кольоровими графічними зображеннями навчальний матеріал підвищує мотивацію та збільшує інформаційну насиченість матеріалу, що вивчається.

5. Контроль засвоєних знань можна проводити за допомогою електронних тестів. Зручність програми полягає у тому, що викладач з умінням «користувача ПК» може сам розробляти комплекти тестів та вносити запитання та правильні відповіді на них до програмної оболонки.

Навчання за інноваційною технологією з використанням сучасних комп'ютерних технологій відрізняється від навчання, заснованого на традиційних технологіях тим, що з використанням комп'ютерного

навчально-методичного комплексу забезпечується якісно новий рівень вивчення предмета:

- формується позитивна мотивація в учнів;
- збільшується інформативність матеріалу уроку;
- здійснюється інтенсифікація навчального процесу.

Переведення дидактичних засобів навчання у електронний вигляд забезпечує економію часу при підготовці викладача до уроку (є можливість використання готових шаблонів для виготовлення опорних конспектів, презентацій, тестів тощо).

Перспективи подальших досліджень з даної теми передбачають розробку методичних рекомендацій щодо формування предметних компетенцій з у майбутніх кравців з технології виготовлення одягу засобами комп'ютерних технологій.

Отже, освітня інноваційна діяльність в навчальному закладі закладає основи інноваційної діяльності учнів в майбутньому. Інноваційні технології дають можливість, з одного боку, показати учням «світ у цілому», подолавши дисциплінарну розрізненість наукового знання, а з іншого – звільнений за рахунок цього навчальний час використовувати для повноцінного здійснення профільної диференціації у навчанні. Саме викладач-новатор формує розвинену особистість, яка використовує набуті знання і вміє самостійно їх поповнювати, конкурентоспроможну в будь-якій сфері суспільного життя, відповідальну, здатну в ідеалі досягти найголовнішої мети життя людини – щастя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Будкевич Т. Використання інформаційних технологій як засобу підвищення ефективності традиційних форм навчання. *Рідна школа*. 2007. № 10 (934). С.64–69.
2. Кучма Ю. О. Інноваційні освітні технології у підготовці майбутніх кравців. *Освітньо-інноваційна інтерактивна платформа «Студентські підприємницькі ініціативи»* :

Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»

- матеріали V Всеукраїнської наукової Інтернет-конференції (3 грудня 2020 р., м. Київ). Київ : КНУТД, 2020.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
  4. Лузан П. Г., Манько В. М., Нестерова Л. В., Романова Г.М. Теорія і практика впровадження інноваційних технологій навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників: монографія / за заг. ред. Г. М. Романової. Київ : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2014. 216 с.
  5. Ігнатенко Г. В., Маринченко Є. О. Інноваційні педагогічні технології в процесі підготовки майбутніх інженерів-викладачів. Вісник Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка. 2017. № 2 (34). С. 40–47.
  6. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко К. В. Формування самостійності як професійно-важливої якості особистості майбутнього викладача професійного навчання засобами кейс-технології. Хуманитарни Балкански изследвания. №4, 2018. С. 40–42.
  7. Ковальчук В. І. Методика викладання у вищих навчальних закладах: практикум. Підготовка майбутніх педагогів професійного навчання на засадах компетентнісного підходу : кол. монографія / за наук. ред. В. І. Ковальчука. Київ, 2017. 428 с.

*Леся Бударова
(Зіньків, Україна)*

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДИЗАЙН-ОСВІТИ В ПРОФЕСІЙНІЙ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНІЙ) ОСВІТІ УКРАЇНИ

У статті розглядається сучасний стан дизайн-освіти у закладах професійної (професійно-технічно) освіти України. Проведено аналіз цифрової трансформації освіти в Україні. Та наведено оптимальні шляхи для вдосконалення дизайн-освіти в професійно (професійно-технічних) закладах України.

Ключові слова: *дизайн-освіта, цифрова трансформація, професійна освіта.*

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*